

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 14651 poseł Magdaleny Łośko z 20 stycznia 2026 roku w sprawie zasad funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania prawami pokrewnymi STOART, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

STOART na podstawie decyzji Ministra Kultury i Sztuki z dnia 17 czerwca 1996 r. znak sprawy: DP.041/Z/3/96 (następnie kilkakrotnie zmienianej) uzyskał zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami pokrewnymi do utworów muzycznych i słowno-muzycznych. Z kolei na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 3 stycznia 2019 r. znak sprawy: DWIM WA.551.9.2017.MC STOART został organizacją wyznaczoną do wykonywania wspólnego poboru wynagrodzeń za korzystanie z przedmiotów praw pokrewnych na polu eksploatacji publicznej odtwarzania. Decyzje te określają podstawy prawne, w oparciu o które STOART jest uprawniony do pobierania opłat od instytucji kultury za korzystanie z przedmiotów praw pokrewnych na polu eksploatacji publicznej odtwarzania. Do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie wpłynęły zawiadomienia o „istnieniu wypracowanych ram współpracy pomiędzy STOART, a jednostkami kultury”. Należy jednak zaznaczyć, że organizacje zbiorowego zarządzania powinny traktować wszystkich użytkowników jednakowo (art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1665 – zwanej dalej „u.z.z.”). Jedyny wyjątek dotyczący uprzywilejowania instytucji kultury jako użytkowników praw autorskich i praw pokrewnych zawarty jest w art. 46 ust. 1 u.z.z., na podstawie którego organizacje zbiorowego zarządzania są zobowiązane oferować niższe stawki wynagrodzeń użytkownikom prowadzącym działalność kulturalną. Przepis ten nie zwalnia jednak instytucji kultury od obowiązku zawierania umów z organizacjami zbiorowego zarządzania, w sytuacji gdy korzystają one z utworów lub praw pokrewnych w zakresie wykraczającym poza dozwolony użytek.

Ad 2.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego na podstawie art. 96 ust. 1 u.z.z. jest organem nadzoru nad działalnością organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Zakres sprawowanego nadzoru obejmuje zarówno sprawy związane ze zbiorowym zarządzaniem prawami autorskimi i prawami pokrewnymi jak i sprawy dot. działalności takich organizacji jako stowarzyszeń. Minister Kultury i Dziedzictwa

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bip w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2372252.10394244.9912436

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

Narodowego sprawuje stały nadzór nad działalnością dziewięciu stowarzyszeń, w tym STOART, które posiadają obecnie zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Zakres czynności, które Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeprowadził w ramach sprawowania nadzoru nad STOART, obejmował prowadzenie spraw administracyjnych, występowanie do sądów z wnioskami dot. działalności STOART, a także przeprowadzenie kontroli w siedzibie organizacji. W części spraw Minister stwierdził nieprawidłowości w działalności STOART. Należy jednak zwrócić uwagę, że żadna z przedmiotowych spraw nie dotyczy relacji pomiędzy przedmiotową organizacją a instytucjami kultury. Do MKiDN nie wpłynęły żadne zawiadomienia od tych podmiotów.

Ad 3.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że to podmiot korzystający z utworu lub przedmiotu prawa pokrewnego, w tym instytucja kultury powinna wystąpić do organizacji zbiorowego zarządzania o zawarcie umowy o korzystanie, o ile nie zawiera umowy bezpośrednio z uprawnionym. To na użytkownika praw spoczywa obowiązek wskazania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, z których korzysta (art. 49 ust. 1 u.z.z.). Informacja ta jest niezbędna organizacji zbiorowego zarządzania do dokonania repartycji pobranych opłat i wypłacenia wynagrodzenia uprawnionym, z których praw korzystał użytkownik, w tym instytucja kultury. Należy również zwrócić uwagę, że organizacjom zbiorowego zarządzania przysługuje na podstawie art. 48 u.z.z. prawo żądania informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych wynagrodzeń i opłat.

Ad 4.

STOART jest uprawniony do zawierania z instytucjami kultury umów o korzystanie z przedmiotów praw pokrewnych w oparciu o decyzje administracyjne wskazane w ad 1.

Ad 5.

Tak jak wskazano w ad 3, organizacjom zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi przysługuje na podstawie art. 48 u.z.z. prawo do żądania określonych informacji. Zgodnie z przywołanym przepisem w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat. Jak wynika z treści omawianego przepisu, informacje i dokumenty, których może domagać się organizacja zbiorowego zarządzania muszą mieścić się w zakresie działania tego podmiotu. W doktrynie wskazuje się, że „zakres ten wyznacza przede wszystkim zezwolenie danej OZZ, a także przepisy ustawowe, akty ministra służące wyznaczeniu lub stwierdzeniu reprezentatywności OZZ, jak też znajdujące oparcie w ustawie porozumienia pomiędzy OZZ¹”. Przekładając powyższe na grunt zarysowanego w interpelacji stanu faktycznego, należy wskazać, że o ile dane informacje mieszczą się w zakresie działalności STOART, to instytucje kultury powinny je udostępnić wspomnianej organizacji. W przypadku gdy instytucje te nie korzystają z przedmiotów praw pokrewnych, którymi zbiorowo zarządza STOART, powinny taką informację przekazać tej organizacji. W sytuacji gdy STOART nie zgodziłby się z twierdzeniami danej instytucji kultury, jakoby ta nie korzystała z zarządzanego przezeń repertuaru, to może wystąpić do sądu ze stosownym roszczeniem. W takim postępowaniu STOART będzie musiał wykazać, że dana instytucja kultury korzystała z przedmiotów praw pokrewnych, którymi STOART zbiorowo zarządza.

Ad 6.

¹ K. Wojciechowski, komentarz do art. 48 u.z.z. [w:] Ustawy Autorskie. Komentarze, Tom II, red. R. Markiewicz, Warszawa 2021, s.2595-2595

Ministrowi nie są znane takie przypadki.

Ad 7.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie planuje obecnie przygotowania wytycznych dla instytucji kultury dotyczących ich relacji z organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. W Ministerstwie prowadzone są natomiast prace związane z ewaluacją u.z.z. W tym procesie MKiDN weźmie pod uwagę okoliczności wskazane w niniejszej interpelacji.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/